

NICOLETA DOUCA

PERSONA:

DETALII,

MUTAȚII

EDITURA MARINEASA
TIMIȘOARA

Mulțumiri doamnei avocat Liliana Albu
care a făcut posibilă apariția
acestei cărți

așa a fost tot timpul, un fel de trecere prin
Săptămâna Patimilor.

- cred că nu am avut înainte preferințe pentru
acest model de confesiune -
mai demult reușeam chiar să fiu foarte curajos.
încât dacă m-aș fi îmbrăcat în zale cavaleriești
anumite fapte s-ar fi întâmplat poate
numai în imaginație.

acum e limpede ce caut.

și uite-mă în așteptarea biruitorilor. iar
ceea ce înseamnă schilodire e de fapt
obligația civică: ai să te căiești, sigur, așa vei face.

se cuvine totuși să admitem că,
în fiecare dimineață unii învinși se întorc din bătălie
pentru a-și plăti
cheltuielile de înmormântare.

(Consemnări din “Cum gândește prostul satului”)

am crezut că voi putea rămâne acolo unde mă aflam
însă generația de sanatoriu trebuie să dea seamă:
altădată cu un rest de inocență erai aproape convins
că nu există infirmități și ceea ce te reține/amână
este numai simpla împărțire a pasiunilor.

deocamdată ne oprim aici să-și aleagă fiecare ce vrea.

avem puține griji, învățătorule, acestea sunt teritoriile
cu lucruri vremelnice,...

pe unde trec asemănarea obligatorie dintre
pierdere și câștig
îmi îngăduie să spun cu glas tare:

haide, arată că n-ai
cele trei dimensiuni,
întru limpezirea mizeriei!

nu ne grăbește nimeni, alți stăpâni amintesc acum
de vremurile bune.

(Consemnări din "Cum gândește prostul satului")

în cele din urmă am ajuns la momentul decizional

e minunat că sunt un om cumsecade
și că pot modifica ierarhia binefăcătorilor.
așa mi se spusese atunci:
nu ești de pe corabie, te recunoști
numai izolat într-un spațiu intim
- acasă - unde mai bătrân fiind
toate îți vor rămâne neterminate, ca să strigi
în deșert cine ai vrea să fi.

ce să spun?
am întins brațul și am arătat
fără ieșire un pod peste următoarele două sau trei
minute;
ca nimeni să nu știe în numele cui merg
în genunchi,
dar mai ales:
nici o milă pentru pacienții domestici
nici o epistolă vindecătoare
...

avem puține griji învățătorule, atât de puține,
încât nu mai știm pune corect întrebarea.

(Consemnări din "Cum gândește prostul satului")

îmi place să aud geamurile spărgându-se pe asfalt,
acolo fragilitatea ființei nu trebuie să treacă
testele de comuniune.
noaptea însă, simt lanțurile ce leagă muntele de sare
de mâinile ce-l mărunțesc.
prin urmare, de mai multe ori au dreptate
cei ce au dinții crescuți în trupul meu.
așa vreau eu izbânda.
mă las deci, altora mai îngroziți decât mine.
în mijlocul unui efort solitar
lumina se va întoarce în pace cândva,
ridurile ochilor vor tânji după întuneric, ba chiar
firesc, la capătul lumii, câștigă credibilitate rănilor mele.
...

- rogu-te, nu mă pune să văd din poziția mea de

martor
dimensiunea modestiei.

(Consemnări din "Cum gândește prostul satului")

întâmplarea e născocită și nu are însemnătate precum
învățătura de a nu deranja oamenii ce se obligă
să râdă pe străzi, piețe, bulevarde, etc.
speriindu-se unii pe alții.

am stat nopți în șir, să pot vedea cum
vinovat sunt, cum în mine
au murit și fiul și părintele.
așa fiind, nu mă iau în seamă tot timpul.
uneori mă sărbătoresc, să nu mă uit.
alteori din toate darurile îmi aleg
atâta fericire cât să mă pot contrazice.

noi l-am zărit pe sfetnicul acestei lumi
Învățătorule,
el nu întreabă,
el se simte pe sine ca pe o istorie inacceptabilă.
el are într-un fel dreptate.

(Consemnări din “Cum gândește prostul satului”)

fiecare poate gândi cu greu la propria sa oaie neagră.
probabil eu scriu despre ultimele persoane care știu.

ceea ce scriu acum sunt însemnări
dinaintea călătoriei; de fapt explicația acestor rânduri
a fost de la bun început pierdută, înadins, de
îngerul păzitor al imaginației.
altfel toți ar fi reușit
să împlinescă speciale calități de
erou prin comparație.
somnul a tot ce știu, mă pregătea pentru
plecare, dar mai ales
strălucirea de suprafață a lucrurilor pe care
le-aș fi luat cu mine;
tocmai aceste infidelități imită cel mai bine drumul.

nu se știe niciodată când,
din câte avem ni se ia înapoi peste zadarnic.

aceasta este istoria și geografia.

(Consemnări din “Cum gândește prostul satului”)

posibilitatea salvării a venit mai târziu,
când deja devenise obișnuință să fi înșelat de
latura medievală a imaginației.
imediat modul cum se definește propria persoană
se schimbă. însăși
căderea,
nu se poate limita la simpla reluare a
ascensiunii.

...

toate acestea trebuiau povestite.
pentru a scăpa de niște demoni inutili
nu poți ocoli calea improvizației.

(Consemnări din “Cum gândește prostul satului”)

cu ultimele puteri nu te poți ridica mai sus
decât ți-e numele.

Spuneți ce știți despre mine!

Spuneți ce știți despre mine!

: scrii o versiune la un jurnal dintr-un mediu excepțional de nici viu, nici mort, depășind dincolo de hârtie ieșirea din nimicnicie, pentru a convinge prin prezență, un spațiu ca o zonă de recunoaștere.
în fapt o altă proiecție a unui document unic
- consistența remușcărilor.

: nimeni nu a trebuit să se adapteze la
mersul cu picioarele desculțe pentru adevărarea
unor răni.
fiecare are deja lipită, eticheta cu numele
pacientul care îl locuiește.

de aici înainte tot ce se va scrie va fi
atins de final.

Spuneți ce știți despre mine!

: răbdător și precaut
trăiești în derivă, cu efortul de a te fi irosit
în mimarea unor situații limită.
acesta e stratul mai puțin vizibil al experimentului

: constrâns de instinctul salvator, sunt mai mult
decât o preferință
batjocura și disprețul.
referitor la decodificarea falselor momente de
comunicare,
ar fi de ajuns dacă nu ai respira.
numai panica își ajunge sieși, dar și ea
e mai mult un pretext

scribii, astrologii, călugării -
o dilemă de care habar nu ai avut niciodată.

Spuneți ce știți despre mine!

: rebelii, umilii, doar ei pot accepta cu adevărat
bucuria supărătoare pentru care încă n-au murit

: cei dispuși la presupuneri vor spune că soarta
și un anumit tip de inteligență, fac din
rememorarea mișcării unei alte vârste și
cât timp mai avem de trăit, halucinații controlate

toate aceste ipoteze de lucru sunt cele ce îți vin

imediat

în minte:

paradisul bătrâneții îndeplinite după modelul

anxietate - angoasă - disperare

dar mai ales sentimentul că semnele otrăvitoare
pot fi transmisibile.

Spuneți ce știți despre mine!

: îndârjirea cu care îți aperi greșelile
abilitatea cu care utilizezi renunțarea,
este cheia de înțelegere pentru starea de victimă,
modelând însăși fizionomia.

: trecătorii transparenți, pentru a nu fi încremeniți,
au datoria de a-și primeni când și când carapacea
majoritatea se raportează strict
la evenimente, cu recuzită și cele de trebuință.

obligățiile în cazul de față, sunt vechi și prea
grotești
pentru a fi luate în serios. cu siguranță
ce va fi să fie, are somnolența orientată spre înapoi.

Spuneți ce știți despre mine!

: accesele de lirism, pornirile patetice foșnesc
cu noblețe: sunt mici blesteme din nou la modă.
întâmplările posibile și neîmplinite
sunt grațiate de memorie și abia pe urmă
dobândesc chipul odăii de la drum

: mizeria (reziduuri de regrete) trebuie înțeleasă
cu instinctul.
sărăcirea de argumente admite prin echivalență,
pentru stăpânul peisajului steril (incomplet
personaj al
iertării la nivelul destinat profeților) nostalgia
frumuseții

continuarea nu mai interesează,
suficientă e doar puterea de a-ți consola fiecare eșec.

observații marginale

cotidianul cel mai comun e depășat cu
monotonie:
aventuri, mai mult curiozități de obiecte,
promisiuni de mai mică importanță.

fost-am desprinși din chemarea luptătorului
ca văzători.
și e bine să mă credeți

aș fi putut să vă înșel

“spuneți ce știți despre mine!” un ritual algoritmic după care un
personaj
se exorcizează de mâna celui care a îndrăznit să-l ademenească.

Via Crucis

Via Crucis
- dreptul la automutilare -

vin de nevoie la ziua de azi:
ezit și trag de timp, teama îmi face bine. echipa
sanitară¹ îmi spune însă
că trebuie să șochez, să intimidez
felurile vămi și scări ale curățirii
nu te ajută să împarți nimic cu nimeni:
am lovit primul, am luat prada cea mare.

secțiunea corespondență
: cifrul genetic al personajelor se activează funcție de
maleficul exterioarelor

Via Crucis
- dreptul la sinucidere -

Perfecțiunea cere ca fiecare individ să se elimine pe sine
Mișcarea celor Fără de Potențial Distructiv

suprimarea fricii, coeficientul de sfâșiere,
noțiuni ce-și arată colții trecând din biografie în
episoadele falsificate ale scrisului și mai departe
în durerea mută a animalului care e
personajul

fuga grația (binecuvântarea, harul, mântuirea)
Mișcarea celor Fără de Potențial Distructiv

scena e concepută ca un dans, un balet
- se renunță la text

Via Crucis
- dreptul la prostituție -

Deștelenirea textului:

- cum ar fi fost dacă rămâneam nepăsător?
- și ce are asta cu porcii tăi?

Corul:

să-i ferim picioarele pe care eu voi sta

aceste minciuni și ficțiuni literare devin
un simplu exercițiu de gimnastică pentru
tot ceea ce știu,
iar dacă se asistă la o istorie personală
strangulată periodic de complicități
blamabile,
mi se poate pardona inaderența cu
înclinații spre banalități, indecențe, etc.

Confesiunile bunului creștin

trăiesc într-o lume interesantă și-mi place
viața și omul care sunt eu.
nu e altă cale, spun unii,
o cărămidă în cădere nu e decât un amestec
de realitate ce nu se grăbește.
iar în absență de orice altceva,
praful așteptării.

nu te mai laudă nimeni, bunule creștin.
noi suntem aici și ne amintim foarte bine holul, dar
abia prin ceață călăreții purtând însemnele noastre
se văd în sfârșit.

se întâmplase aproape fără să știu
și niciodată nu a fost altfel.

nu mai e mult și voi rosti:
eu devin previzibil așa cum viu se face imaginarul
în lupta cu delirul zilnic.
era rândul meu și mă făceam nevăzut
în aceeași voce de împrumut cu care mă scriu
pe mine și mă închipui,
în disperarea de a mă păstra vindecat de
adevărurile favorabile altcuiva.

unde este fidelitatea ta, bunule creștin,
ca să sprijini neizbânda noastră?
noi nu vom îndrăzni să intrăm în
tiparul înțelegerii tale,
noi suntem liberi ca excepție.

acum am impresia că dorm, însă după,
când nu va mai fi nevoie
voi încerca din nou.

(Confesiunile bunului creștin, document - fila 2 -)

mă conving că nu găsesc decât o singură experiență
ce mă poate pune în mișcare,
noroii unui alt mod de a suferi, o facere a lumii
închipuită cumva într-o modificare a trăsăturilor feței.

ce anume să facem, bunule creștin? noi așteptăm

ceea

ce
tu vei alege, acea parte a căinței ce trebuie
lăsată nepăzită.

eu știu că de aici începe un exercițiu de relief,
un fel de anatomie în afară.

(Confesiunile bunului creștin, document - fila 3 -)

spuneam odată că voi accepta paralizia gândului,
pentru a face posibilă transformarea în exemple,
întoarcerea la momentul când
viața părinților nu are nici o legătură cu
evenimentele ce urmează să le ia locul.
omagiu sau înscenare, neliniștea este de fapt
forța acestui model de jurnal.

bunule creștin, noi avem mai multe trupuri
decât de obicei. e dezlegarea la strigăt,
acest lucru înțelege uimirea și frica.

cum mă așteptam, în jurul meu începeau să se
lovească
unele pe altele,
concluziile, observațiile...

(Confesiunile bunului creștin, document - fila 4 -)

viața particulară a păcătosului simplu admite
prețuirea confruntării (cu efecte benefice)
dintre lumea prezentului, înțeles cu
întrebările obișnuite și vârstă.
este un fel de scuză pe care o spun mai tot timpul,
și mă voi explica iarăși:
sunt vulnerabil și în plus am nevoie de acest jurnal.

bunule creștin,
cum nimeni nu a imaginat încă nimic, mai degrabă
ne-am opri. Dumnezeu vine spre noi
după chipul și asemănarea noastră.

e bine câteodată că îmi interzic anumite lucruri.
ca de exemplu, riscul unui epilog.

(Confesiunile bunului creștin, document - fila 5 -)

Istoria unui spațiu extrem de redus

Istoria unui spațiu extrem de redus - cu grilaj și rame -

multe din lucrurile acestor texte - tablouri¹
vor fi transformate prin verbe ce experimentează
căldura confesivului, inegal și fără selecții
- un fel de mașină agricolă²

aceste ființe mici le omori în fiecare noapte.
îți închipui deja formule algebrice sofisticate
după care ele devin și mai evidente, în următoarea
adormire.

rezultatul e discutabil, are umerii înalți,
glasul menționabil în măsura în care se face

consemnarea

oarecum turistic.

¹ cu grilaj și rame - ține strict de cele două timpuri în care cel ales devine adept.

² pentru a sublinia utilitatea acestei “zbateri” de care îți este acum

Istoria unui spațiu extrem de redus
- cu grilaj și rame -

fără eprubete metafora ușoară, pozitivă,
devine strip-tease
cum cei slabi vor găsi îmbrăcămintea celor care
tocmai au plecat:

te bazezi pe asceza¹ acestui trup de la care
îți iei rămas bun în fiecare dimineață fiindcă
vrei să lași totul în ordine
deși noaptea rememorezi totul,
așa cum fantomele care îți populează camera
își trădează meseria.

gând redus până la capăt: inima de literatură
a lucrurilor și mersul pe jos,
un mod personal de a face penitențe.

¹ unicul gen de romantism ce-ți este întrucâtva acceptat.

Istoria unui spațiu extrem de redus
- cu grilaj și rame -

scriu despre cum am vrea să se micșoreze
și să dispară prin uitare
ideea de alergător, ea apare ca eroare
creată înadins pentru bezna, în care
istovit și înțelept cum nici nu te aștepți,
vei fi scos la vânzare.
această deplasare poate să te calce pe nervi,
ca tot atâtea exemple pe care cineva îți mărturisea
că ar fi vrut să le trăiască

în momentul în care spun
în locul acesta nu crește nimic
zodia îmi transmite¹ că mă pot adăposti aici
fiindcă deși ficționar,
nucleul - ținta - scopul
e să înveți că poți funcționa în viața altcuiva
cu situații asemănătoare celor dublate de
propria-ți veghe

¹ dictează; tonul imperativ depășind ritmul interior la modul strident.

Istoria unui spațiu extrem de redus
- cu grilaj și rame -

următoarele rânduri se vor citi¹ adoptând
tonul și mimica incantației.

hainele și îndelungata răbdare, leacuri sterpe
se vor dovedi
și loc mai e îndestul.
mlaștini cu poveri nesfârșite pentru cel ales
și loc mai e îndestul.
ție care n-ai fost chemat,
spaima, riscul și încrâncenarea
și loc mai e îndestul.

“în locul” dumneavoastră aș opta pentru altceva²
atâta timp cât lucrurile stau astfel. iar ele
exact asta așteaptă: să fie decorative.

¹ rostirea presupune o mișcare orizontală prea puțin necesară.

² dezordinea aparentă câtă ți-a fost dată
- o continuă iritare nervoasă -
e de fapt teama de a nu avea talent.

Istoria unui spațiu extrem de redus
- plante decorative -

autorul s-a mai potolit,
dovadă inflexiunile restrictive ale discuțiilor și
un amănunt din memorie
rămas neobișnuit de adaptat exigențelor mondene:
omulețul de paie¹.

e cazul să simți când poți fi curajos.
important e să nu te prefaci
numai fiindcă îți este la îndemână.

desigur, aduni aceste prezențe mai ales pentru
locul² în care te-ai înnobilat singur.
aici probabil vezi numai o parte din furia și groaza
cu care limba ta vorbește împreună.

¹ monștrii lui îmi seamănă mie
noi ne iubim și nu ne deranjează.

² un spațiu extrem de redus.

Istoria unui spațiu extrem de redus
- plante decorative -

obrăznicia... lista poate continua,
profesie pe care o apreciezi, odată ce mișcarea¹
depinde în plus, de ghilotina regizorului.

din partea casei purtam porecla “ostil”: sunt
continuare la scenariul meu și pot
împrumuta suficiente potriviri pentru a exista după
regulile gloatei²
(mai concret, arăți în fiecare moment
cât de mult accepți prin tăcere)

tribuna trebuie demontată;
funia vede... crește...
se roagă credincioșii: statutul de îmblânzitor
lipsește din buzunare.

¹ preferabil cu pași mărunți

² alte civilizații

Istoria unui spațiu extrem de redus

în ceea ce privește limbajul
răutatea sub care am deslușit prima gură de rostiri
a fost de-a dreptul pasionantă¹.
am atras atenția asupra acestui lucru
și mizez doar pe o anume formă de vizibilitate:

...o persoană ce ține să mulțumească
în special scriitor², altfel ducea o viață mai
normală, mai calmă - de pensionar,
frustrarea, piaza-rea, e aproape tot ce primești
poate instinctiv, încă înainte de a te fi apucat
de scris.

vreau să trec peste momentul autobiografic
precum celelalte viețuitoare
care simt pericolul.

¹ după eforturi repetate am realizat că era doar politețe.
² generația ocultă de victime (dimensiunea în care mai

Observații marginale

rămâi și vorbește încă despre mine!

tocmai este rândul povestitorului cu ambiții de
idol lacom, iar starea de primă dezordine
are pentru planul a ceea ce s-a povestit
variante mai eficiente în a examina vocația
efectelor
organizate în permanente împotriviri la
personaj

a doua voce:
am jucat, am pierdut, mă ridic de la masă.

concluzia grea, lentă, parțială
ceremonii de febră:
“locul” de spectator este revendicat aproape
doctrinar în
țarul strâmt de existențe răvășite.

Via Crucis

- nevroză -

Via Crucis

- prescripții referitoare la singurătate -

pentru cine privește fix
orbul cu privirea dureroasă și disprețuitoare
vede moartea venind
titlul princiar, singurătatea
întinde mâna¹.
am putut lua aminte, era discipolul.
cred că îmi cerea să fiu foarte elogios.

¹ întotdeauna dinspre umărul stâng pornesc semnele
atâta timp cât se știe că sunt semne.

Via Crucis
- prescripții referitoare la post -

ar putea vorbi mânușa stângă
atunci când mâna ce trebuie să poarte sărutul
nu există,
despre pâinea cruciaților și porțile înguste -
dacă și-ar ține răsuflarea.
cum aura magică a ispititorului e în
puterea unei replici acide, care
obligă să nu anticipezi prea devreme,
ai în față mai mult decât niște simple bagaje,
sunt valize cu faptele mele bune.

Via Crucis
- prescripții referitoare la abținerea sexuală -

încerc pentru prima oară sentimentul tău
lăsat să transpire la doar câțiva pași de spectatori,
în intimitate.

locul mi se pare așezat vizibil în
centrul de greutate al unei ocazii solemne;
aș fi vrut să-l păstrez sau
să-l duc mai departe
porunca de oprire, mai cu seamă părțile senzualiste,
se referă doar la alternanța
jocurilor frivole cu cele intelectuale.

despre demontarea mecanismului

Cât timp te simți descris într-o succesiune de scenarii, relatarea în ceea ce te privește este doar lupta pentru recunoașterea legilor scrierii viitoare.

Mai exact, acordul cu logica situației și dreptul la intimitate a personajelor, pentru că ne trebuie reconstituit măcar cu aproximație, încă de la început, numele sub care le vom chema.

Iar ca să-ți poarte noroc, demontarea mecanismului începe cu buletinul meteo:

Exhibiționism - față de această cădere în gol armele
propriei libertăți nu își mai au rostul.
beneficiile în urma parcurgerii acestui
drum nu sunt cuantificabile,
diferitele obsesii se vor transforma
în contrariul lor sfârșind ca repercu-
siuni asupra personajelor.

- buna-credință este una din insuficiențele care
ne fac să suferim.
un efect scăpat percepției observatorului
în efortul de elimina discrepanțele dintre
cuvântul scris și cuvântul citit.

“mai chinuie-mă o dată!”

- să inventezi ceva care să
merite, un punct de sprijin
pentru interlocutorii autorului;
ființe bidimensionale, ca exerciții
continue de cercetare a
feței din spatele sticlei.

Însemnări de proprietar

Puține avertismente pot opri scrisul care curge pe această pagină, adică ceea ce nu știe manuscrisul:

ziceri cuprinse în capitolul ticuri și manii; o armă dintr-un anume punct de vedere, evident al autorului¹ sau o faptă cuvioasă, un fel de lămurire suplimentară de care obligatoriu trebuie ținut seamă.

*

Străveziu, ești genul de om psihanalizabil chiar și numai de cine știe ce înseamnă acest cuvânt fără să se uite în dicționar. Te împăunezi cu manuscrisul tău despre care crezi că e mai mult decât o culegere de texte. Nu păcălești pe nimeni, aversiunea ta e foarte veche, din vacanța

*

personaj = informație

Gândești asta, te observ cum îți închipui că e o invenție a timpurilor moderne.

Noaptea trecută ai visat o mănăstire scufundată:

*

Necunoașterea are o seducție aparte; am convingerea că nu puteai face o descriere mai proastă

Avertisment

Rog cititorul să nu ia în seamă
“însemnările de proprietar”, ele mi-au fost
impuse de acest prim-cititor care sunt eu,
iar ostilitatea care dublează ca o umbră
atașamentul, recunoștința, respectul lui
față de mine, provin dintr-o tendință
pulsională despre care nu mai vreau să
vorbesc.

al dumneavoastră

om care scrie

Cuprins

Consemnări din “Cum gândește prostul satului”	5
Spuneți ce știți despre mine!.....	13
Via Crucis	19
Confesiunile bunului creștin	23
Istoria unui spațiu extrem de redus.....	29
Via Crucis - nevroză -	37
despre demontarea mecanismului.....	40
Matrioșka	41
“mai chinuie-mă o dată!”	42
Însemnări de proprietar	43
personaj = informație.....	44
Necunoașterea are o seducție aparte... ..	45
Avertisment	46